

A "Lupus" csillagvizsgáló

Magyar Csillagászati Egyesületi tagsági igazolványom 1869-es sorszámú, kiállításának dátuma 1948. március 20. Abban az évben építettem meg első Newton-rendszerű 150/1500-as reflektoromat az Urániában vásárolt optikákból. Ezzel kezdem észleléseimet a ház mellett elterülő kertből. Ezt a távcsövet több hasonló műszer követte az évek folyamán.

Első letolható tetejű "észlelő-házikóm" 1969-ben épült meg. Ennek főműszere egy 20 cm tükörátmérőjű reflektor volt. Talán ez az időpont a "Lupus" elnevezésű csillagvizsgáló alapításának éve. (Leírása és fényképe megjelent a Föld és Ég 1970 március-áprilisi számában és A távcső világában is.)

1977-ben került sor ma is üzemelő kupolám megépítésére. Az alumínium burkolatú kupola forgatását villanymotor végzi. A rés nyitása és zárása ugyancsak villanymotorral történik. A 26 cm-es Cassegrain típusú főműszerrel Ferenc fiam készített felvételeket a Holdról (1. FÉ 1974. június). (A műszer akkor még ideiglenesen a letolható házikóban volt elhelyezve.)

80/1200-as Zeiss-objektívem kiváló leképezését mutatják feleségem felvételei, melyeket az 1982. december 15-i részleges napfogyatkozásról készített (1. FÉ 83/2). A Föld és Ég 84/8. számának 254. oldalán láthatók 150/2250-es Cassegrain-távcsövem és feleségem Holdfelvételei, melyeket ezzel a távcsővel készített. Ez a műszer egy eredeti Zeiss I/B mechanikára van szerelve. Ismert, hogy e mechanikán a "fecskefarok" megoldással könnyen cserélhető a távcsövek, így ezzel használom 100/1000-es Zeiss AS objektívvel ellátott jelenlegi főműszeremet is, mely e kitüntető címet sokoldalúságának és kiváló minőségének köszönheti.

Évente 100-150 látogatóm is van. Közöttük persze sok a kíváncsiskodó, de számtalan olyan amatőr is ellátogatott már hozzám, aki tanácsot kért és kapott. Erre a jövőben is mindig vállalkozom személyesen és levélben is — persze attól függően, hogy mire futja szerény képességeimből. Mindig arra töreksem, hogy mások elkerüljék azt a sok-sok buktatót, amin én keresztül mentem műszerépítés és fotózás területén. Ez nem csak sok időt, de sok pénzt is elrabol a szegény amatőrtől...

MAGYAR CSILLAGÁSZATI EGYESÜLET	
Sorszám:	150
TAGSÁGI IGAZOLVÁNY	
Farkas László	
rendes tag részére.	
Lokik:	Rakosszentmihályi
Rózsa-u. 80	
Budapesten, 1948. év március hó 20. n.	
	
Ügyvezető elnök.	elnök.
Glabus rt.	

Észlelési téren első helyen a Nap észlelése áll. Ha derült az idő, feltétlenül készítek korongrajzot, részletrajzot s gyakran fotózom is. A Nap mindig új arcát mutatja, amit szívesen örökítek meg rajzban, de főként fotóban. Ez utóbbi sok türelmet, kísérletet igényel (megfelelő szűrők, hívók, felvevőanyagok kiválasztása stb.), de változatos és szép feladat. Na-

gyon szívesen fényképezem a Holdat is.

A mechanika deklinációs tengelyére az ellensúly mellé megfelelően kialakított és finoman jusztírozható tartó segítségével kisfilmes fényképezőgép montírozható. Így lehetővé válik ködök, halmazok, fényképezése is. Az ismert városi levegőszennyezés miatt erre nagyon ritkán, főként eső után van lehetőség, ami tapasztalatom szerint kimossa a levegőből a szennyező anyagokat. Persze még mindig ott marad a másik ellenség, az egyre növekvő városi fények.

Mindezen enyhít valamit az, hogy nyaraimat Balatonfüreden töltöm, ahova magammal viszem a 100/1000-es refraktort is. Sajnos a beépítettség és az egyre növekvő turistaforgalom miatt ott is egyre romlanak az észlelési körülmények. Az ottani égbolt csak a németeknek csodálatos, mert, mint mondják, hazájukban sosem látnak annyi csillagot az égen, mint nálunk.

Voltaképpen beszámolóm élére kívánkozna, hogy csillagvizsgálóm létrehozásában igen sok segítséget kaptam feleségemtől, aki kitűnő amatőr fotós lévén nem csak a felvételek készítésénél, de azok kidolgozásánál is nagyon sokat segít. László és Ferenc fiam is mindent megtesz annak érdekében, hogy nemes hobbimnak hódolhassak. Köszönet nekik ezért, és mindazoknak, akiktől én is sok segítséget kaptam. Név szerint mindenkit nem lehet felsorolni, de Kulin Gyurka bácsit feltétlenül meg kell említenem, aki szerencsére "nem félt a Farkastól", ezért mindig segített!

FARKAS LÁSZLÓ

Címlapunkon

a salgótarjáni
bemutató
csillagvizsgáló

Videó az amatőr csillagászatban

A videó elterjedése és az ismeretterjesztésben való felhasználása nagy lehetőségeket hordoz magában. Szeretnénk, ha amatőr csillagászatunkban is mindinkább helyet kapna ez a fontos eszköz. Ezért a Tápiómenti CSEK felkéri a szakköröket, baráti köröket, szervezeteket, hogy működésükkel kapcsolatos videoanyagait küldjék meg számunkra (vagy az általunk biztosított VHS rendszerű kazettára vegyék át). Az így összegyűlt anyag egy készülő dokumentumfilm alapjául szolgálhatna.

Jelentősebb amatőr csoportokból — kérésre — elkészítjük a filmhez szükséges anyagot. Jelenleg a következő videofelvételekkel rendelkezünk:

A Tápiómenti CSBK	20 perc
Dr. Kulin György (riport)	22 perc
A távcső (szerepe, működése, fajtái)	20 perc

A felsorolt felvételeket előre egyeztetett időpontban — hozott kazettára — átvesszük. Kérünk minden érdeklődőt, hogy videoanyag biztosításával segítse a tervezett dokumentumfilm megvalósulását.

Káplár Béla
a Tápiómenti CSEK elnöke
2765 Farnos, Pf. 6.

Csillagászati adatok 1989-re

A Meteor szerkesztősége által összeállított kiadvány jórészt olyan információkat tartalmaz, melyek nem találhatóak meg a Csillagászati évkönyvben (Kisbolygók 1989-ben, Kisbolygó-okkultációk 1989-re, Periodikus üstökösök 1989-ben, Meteorraj-katalógus, Mira maximumok, Kettőscsillagok stb). A 36 oldalas kiadvány az Urániától rendelhető meg piros pénzesutalványon, ára 39 Ft.